

Verslag marktconsultatie Side Scan Sonars

RDD Team Instrumenten

Zaaknummer: 31169682

Colofon

Uitgegeven door	InkoopCentrum IV
Informatie	inkoopcentrum-iv@rws.nl
Uitgevoerd door	RDD Team Instrumenten
Datum	9 juli 2021
Status	Definitief
Versienummer	V1.0

Inhoud

- 1. Inleiding 3
 - 1.1 Aanleiding 3
 - 1.2 Doel van de Marktconsultatie 3
 - 1.3 Aanpak van de Marktconsultatie op hoofdlijnen 4
- 2. Samenvatting van de vragen en de antwoorden 5

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze rapportage is de vastlegging van de resultaten van de marktconsultatie Side Scan Sonars op hoofdlijnen. Rijkswaterstaat (RWS) hecht grote waarde aan de mening van marktpartijen en wil hen vroegtijdig en actief betrekken voordat de voorgenomen aanbesteding van start gaat.

RWS heeft voor de uitvoering van haar taken informatie nodig over de toestand van het door haar beheerde areaal. Dit betreft onder meer informatie over bodemligging en onderwaterobjecten. RWS gebruikt deze informatie voor de uitvoering van de primaire processen watermanagement en scheepvaartverkeersmanagement. De RWS-dienst Centrale informatievoorziening (RWS CIV) levert deze informatie. Een deel van deze informatie wordt door RWS zelf ingewonnen met behulp van meetschepen.

Team Instrumenten van de CIV verzorgt de beschikbaarheid van de sensoren voor onder meer gebruik op de meetschepen van RWS. Voor het in kaart brengen van objecten onder water worden momenteel zowel op de Noordzee als in de binnenwateren Side Scan Sonars gebruikt.

De scope van de voorgenomen aanbesteding is levering en onderhoud van een aantal complete side scan sonarsystemen. Dit systeem bestaat onder andere uit een sonar-vis, een winch, een blok en een pc/laptop.

1.2 Doel van de Marktconsultatie

RWS heeft het Marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel zoveel mogelijk marktpartijen te bereiken, te interesseren en te stimuleren tot meedelen.

RWS beoogt met deze marktconsultatie:

- a) inzicht te verkrijgen in de reële haalbaarheid van de opdracht en in de randvoorwaarden waaronder de opdracht kan worden uitgevoerd;
- b) input te vergaren voor de aanbestedingsstrategie en de aanbestedingsstukken (nieuwe ideeën opdoen, bestaande ideeën toetsen);
- c) de markt in een vroeg stadium bij het project te betrekken om de aanbestedingsstukken zo goed mogelijk te kunnen afstemmen op de marktsituatie.
- d) in welke mate er functioneel of technisch gespecificeerd moet worden en welke normen eventueel relevant zijn,
- e) de gestelde behoefte zal leiden tot een optimale oplossing voor de eigen organisatie,
- f) de markt kan voldoen aan de gestelde eisen.

RWS heeft benadrukt dat deze marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van de voorgenomen aanbesteding en dat er geen rechten aan kunnen worden ontleend. Verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt RWS mogelijk in de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbestedingsstukken. RWS behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken.

1.3 Aanpak van de marktconsultatie op hoofdlijnen

De marktconsultatie is gestart met de publicatie van het Marktconsultatiedocument in het Nederlands en in het Engels op TenderNed.

Iedere geïnteresseerde marktpartij, die van mening was dat zij een bijdrage kon leveren aan de marktconsultatie, werd verzocht om de antwoorden op de vragen uit deze marktconsultatie schriftelijk in te dienen.

Op de marktconsultatie hebben vier marktpartijen gereageerd, namelijk:

1. Nautikaris
2. Mac Artney
3. Seabed
4. Teledyne Reson

Met alle vier deze marktpartijen heeft RWS CIV gesprekken gevoerd om hen een aanvullende toelichting te laten geven op hun antwoorden.

De informatie uit deze marktconsultatie leidt ertoe dat Rijkswaterstaat de aanschaf van Side Scan Sonars voor de Noordzee zal heroverwegen. Een gevolg hiervan zou kunnen zijn dat de aanbesteding, die volgens huidige planning kwartaal 4 2021 wordt gepubliceerd, alleen betrekking heeft op de aanschaf van Side Scan Sonars voor de binnenwateren.

RWS CIV dankt alle marktpartijen die deel hebben genomen aan deze marktconsultatie.

Dit verslag van de marktconsultatie waarin de vragen en antwoorden geheel geanonimiseerd zijn wordt op 9 juli 2021 gepubliceerd op TenderNed. Aan de marktpartijen die deel hebben genomen aan de marktconsultatie wordt het marktconsultatieverslag tevens digitaal verzonden.

2. Samenvatting van de vragen en de antwoorden

Algemeen		
	Vraag	Antwoord
1	Bent u fabrikant van side scan sonars? Welke? Zo nee, hoe staat u in verhouding met de fabrikant(en) van side scan sonars (single dealership)?	RWS heeft antwoorden ontvangen van ondernemers die (single) dealers zijn voor fabrikanten.
2	Wat is de omvang van uw bedrijf?	Commercieel vertrouwelijk.
3	In welke mate heeft uw bedrijf ervaring met opdrachten of Europese inkoopprocedures voor de Nederlandse overheid?	Allen bekend zijn met opdrachten en Europese inkoopprocedures voor de Nederlandse Overheid.
4	Hoeveel Side Scan Sonars heeft u bij benadering verkocht in de afgelopen drie jaar?	Commercieel vertrouwelijk.
5	Wordt voor de kwaliteitsborging bij u en/of uw toeleveranciers gebruik gemaakt van ISO9001-certificering of andere certificeringen / normering?	Niet alle dealers/fabrikanten hebben ISO9001 certificering of vergelijkbaar.
6	In paragraaf 2.3 is een aantal wensen geformuleerd: heeft u suggesties om hieraan invulling te geven?	• zowel de levering van de apparatuur als het onderhoud door dezelfde leverancier laten uitvoeren; • een "back-up systeem" aanschaffen; • een systeem aanschaffen waarmee een zo hoog mogelijke vaarsnelheid kan worden gehaald, met behoud van de vereiste datakwaliteit; • gebruik maken van een zgn. depressor op de sleepvis, waardoor er minder sleepkabel hoeft te worden uitgegeven, waarmee het systeem sneller op diepte is en daarvoor efficiënter gemeten kan worden; • aanschaffen van verlengde garanties; • streef naar efficient data inwinning; • gebruik flexibele software; • schaf sonars aan die eenvoudig in gebruik zijn; • Zorg dat je verschillende heading opties hebt zoals Fish heading en CMG.

Techniek		
	Vraag	Antwoord
1	Welke sonars zou u kunnen aanbieden voor Binnenwater en Noordzee die op technisch vlak voldoen aan de kenmerkende eisen?	Commercieel vertrouwelijk.

2	Zijn de sonars hoogtevoldend/bodemvoldend? Is dat een gebruikelijke optie en realistisch om te eisen? En hoe werkt dit? Is bijvoorbeeld externe sensordata nodig (bijv SBES) of bathymetrische kaart?	Dit is geen gebruikelijke functie bij gesleepte sonars. Daarmee geen realistische eis in deze aanbesteding.
3	RWS wil graag een alarmering (audio of visueel) voor het bereiken en/of afwijken van de ingestelde diepte. Is dit realistisch om te eisen?	Dit is een gebruikelijke functie in sonar verwerkingssoftware.
4	RWS wil graag een beveiliging voor verlies van de vis, of een manier om de vis te kunnen opsporen bij verlies, bijvoorbeeld een geïntegreerde pinger. Wat heeft u hier voor oplossingen voor?	Er zijn verschillende methoden beschikbaar. Er kan bijvoorbeeld een externe of eigen pinger of USBL transponder in of aan de vis gemonteerd worden.
5	RWS ziet grote verschillen in gewicht van Side Scan Sonars op de markt. Variërend van minder dan 5 kg tot meer dan 200 kg. Wat is de invloed van gewicht op de meting en/of toepassing van de sonar? M.a.w. is er een bepaald minimaal/maximaal gewicht nodig voor een specifieke toepassing of specifiek gebruik? En welk gewicht zou u adviseren voor onze twee sonartoeepassingen (binnenwater en Noordzee) met de daar geldende condities (bijv vaarsnelheid en diepte)?	Een zware vis zal bij zwaardere condities stabiel zijn. Een zware vis is sneller op diepte te brengen. Een vis met een laag gewicht vereist een lage vaarsnelheid en/of een lange lengte sleepkabel. Naast gewicht is ook de lengte van de vis bepalend voor de hydrodynamische stabiliteit van de vis. Een vis kan zwaarder zijn vanwege het gebruik van grotere/zwaardere transducenten en/of meer elektronica. Het is gebruikelijk dat Offshore sonars zwaarder zijn.
6	RWS werkt met Rijksdriehoek (RD-) coördinaten. Voor omrekenen naar dit coördinatenstelsel wordt gebruik gemaakt van NAPTRANS2018. Is deze conversie mogelijk binnen de software van de sonar?	Omrekenen van positie in RD coördinaten is niet gebruikelijk in Sonar verwerkingssoftware. Aanbieden van RD aan Sonar verwerkingssoftware uit bijv Qinsy is wel gebruikelijk.

Innovatie en levergarantie		
	Vraag	Antwoord
1	Welke innovatieve oplossingen kent u die de inwinning van de beschreven data voor RWS kostenefficiënter kunnen maken?	Commercieel vertrouwelijk.

2	Welke levensduur heeft het product bij normaal gebruik en onderhoud?	De verwachte technische levensduur van systemen ligt rond 10 jaar.
3	In welke mate is levergarantie over 10 jaar te garanderen en op welke wijze?	Levergarantie van 10 jaar is niet realistisch. Een systeem wordt tot ca 10 jaar na de verkoop ondersteund. Het kan zijn dat specifieke onderdelen niet meer leverbaar zijn waardoor een systeem geupgraded moet worden of vervangen moet worden door een vervangend type. Bij extra aanschaf na een aantal jaar kan het zijn dat een vervangend type ingekocht moet worden.
4	Hoe regelmatig komen er nieuwe types uit en raken types end of life? Hoe oud zijn de huidige types en is er zicht op nieuwe types in de komende 2 jaar?	Commercieel vertrouwelijk.

Dienstverlening, Onderhoud en Ondersteuning		
	Vraag	Antwoord
1	Welke onderhoudstermijnen raadt u bij uw product aan en uit welke activiteiten bestaan deze activiteiten? Waar wordt dit onderhoud normaliter uitgevoerd?	De aangeraden onderhoudstermijnen verschillen van alleen correctief onderhoud tot jaarlijks preventief onderhoud bij regelmatig gebruik van de sonarvis. De sleepkabels zijn een zwak punt bij gesleepte sonars. Aangeraden wordt in elk geval de kabel bij regelmatig gebruik jaarlijks te laten controleren en eventueel te retermineren. Onderhoud van sonars wordt doorgaans in Nederland uitgevoerd.
2	Wat is een realistische doorlooptijd voor ondersteuning op locatie in Nederland?	Tussen 1 en 3 werkdagen lijkt realistisch.
3	Heeft u een onderhoudssysteem waarin onderhoudsrapporten voor langere tijd bewaard blijven en waaruit de terugroep voor onderhoud gefaciliteerd kan worden? Welke overzichten kunnen hieruit voor RWS geleverd worden om RWS verder te ontzorgen in haar sensorbeheer activiteiten?	Een onderhoudssysteem bestaat of kan opgezet worden.

Verificatie		
	Vraag	Antwoord
1	Raadt u ons aan een vergelijkende praktijktest in te richten in de beoordelingsfase van het inkooptraject? Wat zou u dan aan raden om te vergelijken? Op welke wijze raadt u ons aan deze test in te richten? Ziet u nog risico's bij deze test om rekening mee te houden?	Voor Noordzee sonars raadt de markt een vergelijkende test niet aan. Dit is erg kostbaar en complex en vergt veel voorbereiding. Mogelijk is het niet haalbaar om alle aangeboden sonars op een dag te testen, wat wel nodig is om een goed vergelijk uit te kunnen voeren. Voor binnenwater sonars lijkt een test onder dezelfde weersomstandigheden en in hetzelfde gebied wel mogelijk. De test wordt uitgevoerd op een schip van RWS of vergelijkbaar voor dit type werk. Hier zijn wel kosten mee gemoeid en er is veel voorbereiding voor nodig. De markt vindt het ook moeilijk om suggesties te doen over wat te vergelijken en vooral hoe te kwantificeren ten behoeve van objectieve beoordeling. Een andere mogelijkheid is fabrikanten zelf de testen in hun eigen testwater laten organiseren waarbij je dezelfde testeisen meegeeft. RWS zal hierbij de condities moeten meegeven waaronder getest wordt. Bijvoorbeeld: • vaarsnelheid • diepte van het object t.o.v. het wateroppervlak • object met bekende afmetingen (bijv 1x1x1 meter) • afstand van het object tot de nadir/sonar (across track) Omdat de tests onder verschillende omstandigheden en in verschillende gebieden worden uitgevoerd, blijft een vergelijk lastig. Ook het probleem van kwantificeren blijft hier van toepassing.
2	Welke activiteiten kan uw bedrijf voor uw rekening nemen in de praktijktests?	Voor een vergelijkende praktijktest in een aanbesteding kunnen dealer en fabrikant apparatuur en personeel aanleveren.
3	Stel RWS doet geen praktijktest, maar alleen een verificatie van het product van de winnaar na voorlopige en voor definitieve gunning: hoe kan de voorlopige winnaar aannemelijk maken dat de specificaties van de sensor aan de gestelde eisen voldoet? Heeft u hiervoor reeds bewijs, kan dit met vergelijkende metingen met een referentie o.i.d.?	Voor testen van het winnende systeem zal RWS de criteria moeten specificeren waaraan het systeem dient te voldoen. De datavoorbeelden dienen dan aannemelijk te maken dat aan de eisen kan worden voldaan. Specificaties zouden kunnen zijn: dat een object goed zichtbaar en herkenbaar moet zijn waarbij het object een gegeven aantal keren moet zijn aangestraald door de sonar. Ook zal RWS hierbij de condities moeten meegeven waaronder getest wordt. Bijvoorbeeld: • vaarsnelheid • diepte van het object t.o.v. het wateroppervlak • object met bekende afmetingen (bijv 1x1x1 meter) • afstand van het object tot de nadir/sonar (across track)

Facturering		
	Vraag	Antwoord
1	Er zijn meerdere vormen van verrekening van de diensten mogelijk; a. Vaste jaartarieven versus facturering op nacalculatie op basis van stuksprijzen b. Facturering na uitvoering versus periodieke facturen. Welke werkwijze hanteert u normaliter en heeft uw bedrijf hier uitgesproken voorkeuren in? Kunt u uw voorkeur toelichten?	Er zijn verschillende antwoorden gegeven. Nafacturatie van het onderhoud lijkt echter het meest passend.

Duurzaamheid		
	Vraag	Antwoord
1	RWS wil de systemen zoveel mogelijk in Nederland laten onderhouden. Bij voorkeur op locatie op de wal of aan boord van het schip. Kunt u dergelijke diensten als onderhoud leveren in Nederland en aan boord?	Preventief onderhoud vindt in een gecontroleerde omgeving plaats. Dit is een locatie op de wal, veelal de werkplaats. Als er al preventief onderhoud nodig is. Correctief onderhoud kan aan boord worden uitgevoerd, maar dit is dan bijvoorbeeld beperkt tot reparatie d.m.v. vervanging.
2	RWS hecht meerwaarde aan maatschappelijk verantwoord inkopen. RWS onderscheid 6 aspecten; 1. Energie en klimaat, 2. Materialen, grondstoffen en circulaire economie, 3. Milieu en leefomgeving, 4. Welzijn en gezondheid, 5. Sociale aspecten, 6. Arbeidsaspecten in de keten en MKB aspecten (zie tabel 1). Met welke aspecten heeft u de meeste affiniteit en welke meerwaarde kunt u of uw toeleveranciers bieden hierin?	• Terugdringen van CO2 door certificering op de CO2 prestatieladder; • Bewust zijn van beperken van energieverbruik; • Creëren van groene ruimtes in werkomgeving; • Afvalscheiding toepassen en recyclen van papier; • Ondersteunen maatschappelijke doelen.
3	Heeft u suggesties om het inwinproces met Sonars van RWS doelmatiger te maken, waardoor RWS verduurzaming van haar eigen processen kan bewerkstelligen?	• Het raaienplan zodanig opstellen dat de dekking van de sonar optimaal is zodat dit leidt tot een efficiëntere verzameling van data; • Mogelijkheid om data te verzamelen zo veel mogelijk te combineren (bijv. Multibeam en Side Scan samen).